СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫНЫҢ ИҖТИМАГЫЙ-СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА.

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга. | №30 (7213) | 14 март, 1991 ел. ПӘНҖЕШӘМБЕ | Бәясе 4 тиен.

17 март — Бөтенсоюз референдумы көне

Буш сүзләргә карап алданмыйк

«Дуслык» газетасының 2 март санындагы «Көч бердәмлектәме?» дигән баш астындагы мәкаләне укыгач аңа карата үз фикеремне белдерергә булдым. Мәкаләнең авторы Х. Әхмәтов 17 март көнне районда-шларыбызны бердәм Союзга каршы тавыш бирергә чакыра. Мондый чакыру безнең өчен яңалык түгел. Мондый лозунг астында ачыктан-ачык милләтчеләр, сепаратистлар, яңа барлыкка килгән үзләрен «азатлык өчен көрәшүчеләр», «демократ» дип атап йөртүчеләр чыгыш ясыйлар. Минем уйлавымча, халкыбыз властька омтылучы политиканнарның мондый алдавычына эләкмәс дип ышанырга кирәк. Әмма куркыныч юк түгел. Бүгенге сәяси һәм экономик стабильлек булмаганда, деструктив көчләр Советларга каршы йөгәнсезләрчә эшчәнлек җәелдергәндә халыкларның алдануы да бик мөмкин. Моңа юл куймас өчен мондый сепаратизм күренешләренә вакытында отпор бирергә кирәк.

Татарстан халык депутаты Ф. Бәйрәмова Союз һәм Россия составыннан чыгу турында сүз алып бара икән, бу мәсьәләдә дә карашларны ачыклап узу кирәк. Мин Татарстанның РСФСР составына керүенә, анда президентлык идарәсе кертүгә каршы. Ә яңартылган Союз мәсьәләсендә — минем позициям төгәл һәм ачык — аның яклы. Моның сәбәпләре түбәндәгедә. Татарстан союздан тыш яши алмый, чөнки, мәгълүм булганча, башка республикалардан кертелә торган чималга бәйле. Гигант КамАЗ да Союзның төрле регионнарындагы йөзләрчә тәэмин итүчеләреннән башка яши алмый. Бай нефть ятмалары белән дә, читтән аны чыгару һәм эшкәртү өчен тиешле җиһазлар алмаса ТССР башка республика һәм регионнарның кушымтасы гына булып калачак.

Ләкин бүгенге көндә нәкъ әнә шул экономик элементләр өзелә. Республикаларның «суверенитет парады» предприятиеләр, өлкәләр, регионнар арасында дистә елларга килгән экономик бәйләнешләрне өзә, читкә җиһазлар, детальләр һәм башкаларны чыгаруны тыя. Шундый анархия нәтиҗәсендә илебез катастрофа алдына килеп басты. Металлургия, металл эшкәртү, машина төзелеше, текстиль промышленносте һәм аларга бәйле тармаклар туктау алдында тора. Менә шундый киеренке моментта Ф. Бәйрәмова һәм Х. Әхмәтов Татарстанны илдән аеру идеясен хуплап чыгалар.

СССР халык депутаты, галим Денисов ил территориясендә бер-бер артлы суверен дәүләтләр игълан ителүне «тарихи анохранизм» дип атады. Буржуаз парламентларның берсендә дә моңа юл куймыйлар. Буржуаз демократиянең классик үрнәге АКШта, теләсә кайсы штат билгесе суверен хокукларга ия булса да, дәүләттән аерылып чыгу хокукына ия түгел.

Мәкалә авторы укучыларны СССР идарә аппаратын чиксез үстереп аны экономик яктан тотарга сәләтсез дип ышандырырга тырыша. Аныңча, аерым «князьлекләргә» бүленгән дәүләтләрне асрау арзангарак төшә булып чыга инде. Чынында шулаймы соң? Тулы суверенитет — мөстәкыйль дәүләт төзү дигән сүз. Дәүләтнең исә үз атрибутлары: армиясе, тышкы эшләр министрлыгы, чит илләрдәге вәкилләре һәм башкалар була. Аларның һәммәсен налог түләүчеләр исәбенә тотарга туры килә. Моны 20—25 тышкы эшләр министрлыгы барлыкка килде дип күз алдына китерү генә дә чыгымнарның никадәр артуын аңларга мөмкинлек тудыра. Шулай булгач, тулы суверенитетның экономик отыш китермәгәненә төшенү бик җиңел. Суверенитет өчен көрәштә күп җитәкчеләрнең һәм, әйтергә кирәк, бер Ельцинның гына да түгел, «бөеклек» маниясе белән «авыруы» зур урын тота. Ә андыйлар власть өчен көрәшкәндә бернидән: вәгъдә бирүләрдән, республика халкына төрле ташламалар ясаудан, митинглар, политик забастовкалар оештырудан, киеренкелек тудырудан һәм башка чаралардан да тартынып тормыйлар. Шуңа күрә халыкка: «Сак булыгыз, үзегезне алдауга юл куймагыз», — диясе килә.

Мәкалә авторы тыныч вакытта зур армия тотуны шик астына ала. Әмма сугыш булмасына кем гарантия бирә?! Ә армияне сугыш башлангач кына әзерләмиләр. Бүгенге катлаулы техника, электрон приборлар заманасында квалификацияле хәрби белгечләр хәзерләү өчен айлар, еллар кирәк.

Армиягә каршы фикерләрендә иптәш Әхмәтов ялгыз түгел. Аның фикердәшләре арасында солдат аналары һәм төрле хәрәкәт, оешмалар вәкилләре дә бар. Алар барысы ССР Союзының бердәмлегенә, Советларга каршы булган либераль, монархистик, демократик партияләр йогынтысы астында эш итәләр. Аларның бер ише яллангаи, икенчеләре ирекле армия төзү идеясен күтәреп чыга. Бүгенге көндә без мондый юллар белән бара алмыйбыз әле.

17 мартта үтәчәк референдумга килгәндә, Ф. Бәйрәмова һәм Х. Әхмәтовның яңартылган күпмилләтле Союзга каршы чыгышы халык интересларына каршы килүен бәян итәр идем. Һәм, бер үк вакытта райондашларымны бердәм Союз составында калырга, ягъни «әйе» дип тавыш бирергә чакырам.

П. НИКУЛИН,
1942 елдан КПСС члены. Норлат шәһәре.

РАЙОН СОВЕТЫ ПРЕЗИДИУМЫНДА

11 мартта район Советы председателе Х. Х. Морадыймов җитәкчелегендә район Советы президиумының чираттагы утырышы булып үтте.

Анда районда Бөтенсоюз референдумы көненә хәзерлекнең барышы һәм алда торган бурычлар турында район Советы президиумы председателе урынбасары Т. А. Назарова чыгышы тыңланды. КПСС райкомының икенче секретаре Ә. В. Мөлеков район хуҗалыкларында язгы кыр эшләренә хәзерлек буенча бурычларга тукталды.

Президиум утырышында район колхоз-совхозларында сөт җитештерү мәсьәләсе тикшерелде. Кайбер хуҗалык җитәкчеләренең, белгечләрнең бу мәсьәләгә карата игътибарсызлыгы билгеләп үтелде.

Президиум каралган мәсьәләләр буенча тиешле карарлар кабул итте.

Утырышта район тормышына кагылган башка мәсьәләләр дә каралды.

Элек-электән халыкта май язу осталары булган. Аларга хезмәтенә күрә таләпләр дә куелган: май язучы хатын-кыз беренче чиратта бик пөхтә, чиста булырга тиеш дигәннәр. Аның кулы җитез, күңеле сабыр, холкы түзем булуны мәгъкул күргәннәр — ул язган майның тәме шуларга да бәйле дип фараз иткәннәр. Әлбәттә, үз гаиләсе өчен гөбедә май язучылар хәзер көннән-көн азая бара. Әмма табыннарыбызга май җитештерүче остага булган төп таләпләр һаман да элеккечә кала. Норлат сөт-май комбинатының май ясау цехында эшләүче Минзатия Мирзакай кызы Зибаева нәкъ менә шундый сыйфатларга ия булган оста. Моннан тыш ул цехтагы җиһазлар белән дә көйле эшли. Минзатияне пөхтә, төгәл, тыйнак хатын буларак коллективта ихтирам итәләр. Ул эшли торган цех продукция җитештерү буенча 1990 ел планын уңышлы үтәгән иде. Узган ике айда да алар сынатмадылар. Ә хәзерге вакытта беренче квартал нәтиҗәләрен яхшырту өчен тырышалар.

Рәсемдә: май ясау цехының әйдәп баручы остасы — Минзатия Мирзакай кызы Зибаева.

Чагыштырып кара

Монда ике төрле уйлап, ике төрле сөйләп торырлыкмы соң инде? Әлбәттә, Союз яклы мин, бердәмлек яклы. Әгәр элеккечә бердәмлек булса, татулык хөкем сөрсә, илебездә кан коюлар да булмас иде. Гөнаһсыз сабыйларның яше аз коелдымы әллә? Гаепсез кешеләрнең каны азмы түгелде? Әрмәннәрнең, осетин яки грузиннарның гаебе нидә соң? Минем татар булуым һәм руслар-чувашлар арасында яшәвем шулай ук гаепмени соң? Уйлап карасаң — баш җитми. Менә минем кызым үсә. Аның кебек үк зифа сынлы кыз баланы Балтыйк буенда танк таптап үтә... Кайсы ана шундый хәсрәткә күз йома алыр икән? Кем үзенә шундый үзәк өзгеч хәл килүен теләр микән? Беребез дә теләми бу хәлләрне. Бүген башбаштаклыкның һәм фаҗигаләрнең нигезе — Союзны сакламауда дип уйлыйм мин. Ата белән анага, әбибабага, туганнарга карата үзара ихтирам булмаган гаиләдә нинди тәртип булсын соң? Безнең илдә дә нәкъ шулай килеп чыкты. Бердәмлек булсын! Шул вакытта кан-яшь түгәргә сәбәп калмас. Балаларыбыз хакына Союзны саклап калыйк!

Н. КАНӘФИНА,
рентгенлаборант.

Участогымда эшлим

Мин 17 мартта булачак Бөтенсоюз референдумында катнашырга тиешле үз участогыма беркетелгән кешеләрне йөреп чыктым. Бу эш белән бездә егермедән артык агитатор шөгыльләнә. Без беренче тапкыр мондый ил күләмендәге чарада катнашабыз. Шуңа күрә өлкән буын вәкилләре арасында референдумның ни икәнен аңламаучылар да бар әле. Шуны төшендерергә, аңлатырга тырышам. Мин агитатор буларак үз фикеремне көчләп тагарга җыенмыйм. Шулай да, «Сез ССР Союзының сакланып калуын кирәк дип саныйсызмы?» дигән соравыма күп вакыт «Әйе» дигән җавап ишетергә туры килә.

Димәк, зур күпчелек тигез хокуклылыкны яклап чыга. Хокукларыбыз тигез булганда гына илебезне бүгенге авыр хәлләрдән чыгарырга мөмкин. Мин үземнең участогымнан референдумда катнашучыларның Совет Социалистик Республикалар Союзының бердәмлеген яклап тавыш бирерләр диеп уйлыйм.

Р. ГАЛЛӘМОВА.
Киекле урта мәктәбе.

АПО үзгәртеп корылды

11 мартта колхоз-совхозларның һәм агропромышленность комплексы составына кергән предприятиеләр, оешмалар вәкаләтле вәкилләре җыелышы булып үтте.

Җыелыш «Татарстан ССР Министрлар Советы структурасында үзгәрешләр турында» һәм «Татарстан ССРның Министрлар Советы турында» Татарстан ССР Законына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында 1991 елның 7 февраль Законы нигезендә, Татарстан ССР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы төзү, аграр промышленность тармагына идарә итүнең дәүләт формасына күчүен исәпкә алып, уполномоченныйлар җыелышы Октябрь АПОсы советының вәкаләтләрен туктату турында карар кабул итте. Карар нигезендә агропромышленность берләшмәсенең район советының эшче аппараты һәм ревизия комиссиясе бетерелде.

Җыелышта агропромышленность мәсьәләләре белән шөгыльләнү өчен район авыл хуҗалыгы идарәсе төзелүе игълан ителде.

Икеләтә бәйрәм булды

Язның беренче ае район чөгендерчеләренә ике бәйрәм китерде. Нәкъ 8 Март алдыннан гына районда чөгендерчеләр слеты үтте.

«Норлатнефть» НГДУсының спорт комплексы бәйрәмнәрне күп күргән. Менә бүген дә аның киң, биек залында күңелле сөйләшү, җанлы аралашу, бәйрәм алды ыгы-зыгысы. Җәй буе чөгендер басуларыннан кайтып кермәгән, көзге көйсез һавада да кырны ташламаган чөгендерче апайлар, механикалаштырылган звено җитәкчеләре—бүгенге бәйрәмнең төп кунаклары.

—Слетның нәкъ 8 Март алдыннан оештырылуы тикмәгә түгел. Чөнки чөгендер игү кебек катлаулы хезмәт нигездә хатын-кызлар җилкәсенә төшә,—дип башлады үз чыгышын район Советы рәисе, КПСС райкомының беренче секретаре Х. Х. Морадыймов. чөгендерчеләр турында үтә бер җылылык һәм хөрмәт белән сөйләп. Әйе, чөгендерчеләр моңа лаеклар. Узган катлаулы елда да алар 6580 гектар мәйданда 111000 тонна татлы тамыр үстереп дәүләткә тапшырдылар. Аларның катлаулы хезмәте, мул уныш үстергән хуҗалыклар турында слетта КПСС райкомының икенче секретаре Ә. В. Мөлеков сөйләде.

Һәм менә сәхнәдә—алдынгылар. Бу юлы аларның парадын хатын-кызлар звенолары башлады. «Кондырча» колхозының Рәисә Искәндәровна Сафина җитәкчелегендәге 6 кешедән торган звено һәр гектардан 345 әр центнер татлы тамыр үстереп, аны дәүләткә сату планын 164 процентка үтәде. Слет нәкъ аларны хөрмәтләүдән башланды да. Хафизов исемендәге колхоздан Гамбәр Шәфыйковна Җәлалова, Мичурин исемендәге колхоздан Марина Геннадьевна Гаврилова, «Үрнәк»тән Затия Вәлиевна Әхмәтова звенолары да бу тантанада хезмәтләре өчен зур бәя алдылар.

Хатын-кызларны алдынгы механикалаштырылган звено җитәкчеләре алыштырды. Ульянов исемендәге колхоздан Сәфәргали Сәгыйрович Галимов звеносы һәр гектардан 292 центнер татлы тамыр үстерде, аны сату планын 260 процентка үтәде һәм район ярышында беренче урынны алды. «Большевик» колхозыннан В. Н. Яковлев һәм Мичурин исемендәге колхоздан Г. С. Петров звенолары да алардан күпкә калышмыйлар. Ә аренда коллективлары арасында «Кондырча» колхозыннан Минсәлих Әхмәтсафович Гомәров звеносына тиңнәр булмады. Әлеге звено үз карамагындагы 90 гектар мәйданда һәр гектардан 341 әр центнер татлы тамыр үстерде һәм алгарак китеп булса да әйтик: бу күрсәткеч хуҗалыкка районда иң югары уныш алып, 1 урынга чыгарга да бик нык ярдәм итте. II—III урыннарны Хафизов исемендәге колхоздан Рәхимҗан Рәисович Насыйбуллин (ул хәзер «Алга» колхозы председателе) һәм «Рассвет» совхозыннан Касыйм Минәхмәтович Сатдаров звенолары алдылар.

Слет бик күпләргә җиңү һәм хөрмәтләү шатлыгы китерде. Шикәр чөгендере игү буенча иң алдынгы механизаторлар исеменә лаек булган Сәлимҗан Галимҗанович Гыймалетдинов һәм Нәфыйк Кашапович Җәләлетдинов («Чишмә»), Нурислам Мирсәетович Җамалетдинов һәм Газинур Мингазыймович Галәветдинов («Москва»), Владимир Петрович һәм Николай Петрович Мандрейкиннардан («Россия») соң сәхнәгә һәр хуҗалыкның диярлек чөгендер игү осталары чыктылар. Алар хөрмәтенә җыр яңгырады, бүләкләр тапшырылды.

Чөгендер үстерү күп кешеләрнең хезмәтен берләштерә. Чөгендер төяүчеләр Исхак Касыймович Фәйзуллин («Рассвет» совхозы), Валерий Васильевич Илюхин (Хафизов исем.), Хаҗиәхмәт Минәхмәтович Сәгыйров («Чишмә») бу төр хезмәт буенча районда иң алдынгылар булдылар. Ә шикәр чөгендерен ташуда «Татарстан» колхозыннан Фаяз Вәгыйзович Мингалимов, «Рассвет» совхозыннан Рөстәм Хәмзиевич Гобәйдуллин, Ульянов исемендәге колхоздан Әхәт Әсгатович Мөхетдинов өлгерлекләренә ничек сокланмыйсың ди? Фаяз Вәгыйзович үзе генә дә КамАЗында 49840 тонна-километр юл үткән. Бу эштә хуҗалыкларга ярдәмгә килгән шоферлар турында да җылы сүзләр булды слетта. Ремонт-техник предприятиедән Геннадий Александрович Шпак, НУРБдан Әмир Хәсәнгатович Мөхәммәтшин, технологик транспорт идарәсеннән Валерий Павлович Убамзаров, аларның иң алдынгылары буларак, шулай ук слетта катнаштылар. Тантанада шикәр чөгендере игүдә ярдәмне оештыручы район элемтә узелы, көнкүреш хезмәте күрсәтү район производство идарәсе, саклык банкы кебек коллективлар да, аны эшкәртүче шикәр заводы эшчеләре рәхмәт хисләре белән телгә алындылар.

Һәм, ниһаять, слетның иң тантаналы өлеше килеп җитте. Алда әйткәнебезчә, чөгендер игүдә район хуҗалыклары арасында социалистик ярышта «Кондырча» колхозы җиңеп чыкты. Бу хуҗалык чөгендерчеләре 160 гектар мәйданда гектарыннан 289 шар центнер татлы тамыр үстереп, аны дәүләткә сату планын 157 процентка үтәделәр. Күчмә Кызыл байрак нәкъ шул хуҗалыкка тапшырылды.

II урынга Хафизов исемендәге колхоз чыкты. Хуҗалык чөгендерчеләре һәр гектардан 275 әр центнер продукция үстерделәр. Мичурин исемендәге колхоз чөгендерчеләре, 266 шар центнер продукция үстереп, ярышта өченче урынга чыктылар.

Ниһаять, котлаулар тәмамланды, җырлар тынды. Җырлар димәктән, бу юлы колхоз уңганнарын котларга авыл үзешчәннәре килгәннәр иде. Слетта катнашучылар Якушкино авылыннан Дмитрий Алякимов, Кычытканлыдан Дания Мансурова һәм башкаларның чыгышларын бик җылы кабул иттеләр. Ә ахырдан, Х. Х. Морадыймовның йомгаклау сүзеннән соң, залга ал-кызыл лалә чәчәкләре тотып ир-атлар чыкты. Бу хатын-кызлар бәйрәме алдыннан хөрмәтле чөгендерчеләрне гаҗәеп олылау, аларга хезмәтчән буларак та, ана һәм хатын-кыз буларак та тирән ихтирам билгесе иде. Кичәне оештыруга күп көч куйган, чөгендерчеләргә бәйрәм пакетлары әзерләгән, өстәл җыйган, слетта аларга хезмәт күрсәткән җәмәгать туклануы, НГДУ һәм урман промышленносте хуҗалыгы ОРСы хезмәткәрләре дә шундый ук хөрмәтләргә лаек булдылар. Болар һәммәсе болай да күтәренке рухта барган слетны тагы да ямьләп җибәрделәр.

Ә иң ахырдан традицион лотерея уеннары булды. Бәхетлеләр чит илдә эшләнгән жакетлар, җылы ботинкалар, аш сервизлары, кул сәгатьләре һәм башка кыйммәтле отышлар белән тараддылар.

С. ХӘЙРУЛЛИНА.

Зоя Никифоровна Захарова (рәсемдә)—Мичурин исемендәге колхозда тәҗрибәле чөгендерче. Күп еллардан бирле җәй көннәрендә ул бу четрекле культураны үстерүдә эшли, үз мәйданыннан мул уңыш үстерә. Узган ел да ул үзенең 4 гектарлы участогында гектарына 321 әр центнер татлы тамыр алды.

Зоя Никифоровна көзге эшләр тәмамлангач, гадәттә терлекчелеккә эшкә килә. Быел исә колхозда төрле эшкә йөри. Карусыз, һәр эшкә бөтен тырышлыгын куеп хезмәт куярга гадәтләнгән КПСС члены З. Н. Захарова биредә дә иң актив, иң алдынгылардан.

„Бик яхшы"га бәяләделәр

Яшь туристларның район станциясе каршында эшләүче 30 филиалның берсе —шәһәрнең өченче урта мәктәбендә. Аңа А. И. Абрамов җитәкчелек итә. Узган сишәмбедә ул станциянең «Яшь турист» түгәрәге җитәкчеләре өчен ачык занятие үткәрде.

Занятие уңышлы үтте. Моңа, берьяктан А.И. Абрамовның үсмерләр белән эшләүдә зур тәҗрибәсе ярдәм итте.

Ул көнне шикәр заводы поселогы халкы гадәти булмаган күренешкә тап булды. Мәктәп янына җыелган халык төркем-төркем булып берничә юнәлеш буенча киттеләр. Берәүләрнең кулларында компаслар, маршрут кәгазьләре, икенчеләре гәүдәләрен солдатларча төз тотып атлыйлар: адым санаулары иде егетләрнең. Урында ориентлашу, азимут буенча йөрү занятиесе шулай башланды. Һәр группаның үз маршруты. Әнә, түгәрәк членнары Э. Нәфыйгов, А. Кутишев, Р. Хөсәенов, С.Кутишев, И. Еремеев, С. Абрамов, Ю. Калуков компас белән ничек яхшы эш итәләр, схеманы дөрес төзиләр. В. Кулагин, Х. Җамалетдинов, С. Федотов, Э. Хәлиуллин, Р. Әбҗәппаровның азимут билгеләве, ориентир сайлап ахыргы ноктага бик төгәл барып чыгулары өлкәннәр күңелендә соклану уятты.

Түгәрәкләр җитәкчеләре ачык занятиене «бик яхшы» дип бәяләделәр. А.И. Абрамов аларның теоретик сорауларына җавап бирде.

—Түгәрәккә йөрүче балалар белән ничек эшлисез?

Александр Ивановичның җавабы әзер. Иң элек балаларны ул гади үсмерләр генә итеп түгел, ә бәлки киләчәктә безнең тыныч тормышыбыз сагында торачак егетләр итеп күз алдына китерә. Түгәрәк занятиеләре дә шулардан чыгып оештырыла.

Р. ИБРАҺИМОВА.

Иң элек—хатын-кызлар шат

8 март көнне шәһәрнең сәүдә үзәгендә бәйрәм ярминкәсе үтте

—Игътибар иттегез микән? Ярминкәдә гел диярлек ир-атлар сату итте бит!

—И, аның каравы, товар алучылар гел хатын-кызлар иде. Кайсы капчык күтәргән, Кайсы янчык. Гел хатын-кызга кирәк бит!
(Ярминкәдә сөйләшүләрдән).

Әйе, шул! 8 Март — бәйрәм көне дә аларны бу елына килгән бердәнбер мәшәкатьләрдән азат итә алмаган. Хәер, хәзер хатын-кыз алырга әйбер булуына күбрәк куана, кай ул вакыты һәм көне белән исәпләшеп тору! Шуңа да бәйрәм көнне базар ыгы-зыгысы хатын-кызларның кәефен төшермәгән иде.

Ә алырга әйберләр байтак иде ярминкәдә. Сыер, сарык, дуңгыз ите янына халыктан җыелган каз, үрдәк белән дә сату итүчеләр булды. Бәяләре телевизордан күреп халык өйрәнгәнчә түгел—5—8 сум. Бәрәңге, суган, кишер, чөгендер, борчак, он, бал, карабодай һәм башкалар —һәммәсе табынга кирәк нәрсә. Шуңа да сәүдә гөрләп барды. Әнә «Большевик» колхозы сатарга дуңгыз балаларын да алып килгән. Комбайнчылар гадәттәгечә һәр товарны үлчәп, төреп алып чыкканнар —биредә шуңа чират бигрәк тә тиз үрли. «Лесная Поляна» һәм «Знамя Октября» колхозлары мунча себеркесенә хәтле китергәннәр. Бәйрәм кәефе сәүдә белән килгән машиналар янында әллә кайн сизелә; күпләре хуҗалыкларын күрсәткән язу янына хатын-кызларга бәйрәм белән котлаулар да язып элэргә онытмаганнар.

Райпо кибетләре, җәмәгать туклануы предприятиеләре рәтеннән читтәрәк сәүдә итәргә чыккан промышленность предприятиеләре машиналары тезелгән. Бу юлы районны шаккаттырганы сөт-май заводы булгандыр. Атнасы-атнасы белән каймак та ала алмаган шәһәрлеләр сөт эсте, 4 процентлы кайнатылган сөт, корт, сыр, май кебек сирәк күренә торган продукция алып сөенделәр.

—8 төрдә 3163 сумлык продукция саттык,—диделәр сөт-май заводында безгә. Аларга хаклы рәвештә беренче урын бирелде дә. Икмәк заводы да бу көнне халыкны өч төрле продукция белән шатландырды.

Ярминкә үткәрү комиссиясе ярминкәдә барлык хуҗалыкларның да актив катнашуын билгеләп, колхоз-совхозлар арасында беренче урынны «Рассвет» совхозына бирергә карар итте. Алар бу көнне 3 центнер ит, 5 центнер колбаса, 5 центнер борчак, 2,5 центнер бәрәңге, 3 центнер кишер, 1 центнер чөгендер, 20 килограмм май, сөт саттылар.

Икенче урынны Хафизов исемендәге, өченчене «Большевик» колхозлары алды. Хафизовлылар 2 центнер сыер ите, 1 центнер дуңгыз ите, 2 центнер он, 2 центнер борчак, 1 тонна бәрәңге реализацияләделәр.

Ярминкәдә авыллардан килгән үзешчән сәнгатьтә катнашучыларның концерты да үткәрелде.

—Ярминкәдә байтак суммада авыл хуҗалыгы продуктлары, промышленность товарлары реализацияләнде. Ул алдагы ярминкәләр белән чагыштырганда күпкә тәртипле, тыныч үтте,—диде район Советы башкарма комитеты рәисе урынбасары А. И. Газизуллин.

Димәк, шәһәрлеләрнең бәйрәм өстәлен сый-нигъмәтләр өстәлде диген сүз. Һәм, әлбәттә, моңа иң элек бәйрәм сәбәпчеләре, хатын-кызлар шат булды!

С. НУРУЛЛИНА.

Барысы да үзебездән тора

(Шикәр заводы һәм МСО микрорайоннарындагы «Ачык хатлар көне"ннән)

Район җитәкчеләре хезмәт ияләре белән әледән-әле очрашып, районда, гомумән, илебездә туган хәлләр турында ачыктан-ачык, әчкерсез сөйләшүләр алып баралар. Бездә «Ачык хатлар көннәре» дә беренче ел гына түгел. Ул инде матур традициягә әверелде. Бу очрашуларга кешеләр зур теләк белән яңалыклар ишетү, үз гозерләрен белдерү, аларга төпле җавап эзләп киләләр. Хәзер очрашулар халыкның зур активлыгы белән уза. Димәк, җитәкчеләребез халыкның үз кешеләре булып өлгергәннәр.

Кыюсызлык күрсәтми, фикерләрен ачып сала халык. Тик элеккеге очрашуларда бирелгән барлык вәгъдәләр дә үтәлгәнме соң? Кайбер сәбәпләр аркасында кешеләрнең чын йөрәктән әйткән гозерләре үтәлеп бетми шул. Бүгенге очрашуда да алар байтак иде. Шуңа да халык депутатларының район Советы рәисе, КПСС райкомының беренче секретаре иптәш Х. Х. МОРАДЫЙМОВ сорауларга җавап биргәндә җитәкчеләрдән төгәллек таләп итте. Хәзер очрашу, вәгъдә, үтәлеш турында сөйлик.

БЕРЕНЧЕ сүз КПСС райкомының беренче секретаре Хәлил Хәмзиевич МОРАДЫЙМОВка бирелде. Ул иң элек илебездәге хәлләр белән таныштырды. Илебезнең төрле регионнарындагы хәлнең катлаулылыгын бәян итте.

—Шатланып хәбәр итә алам,—диде ул, районыбыздагы иҗтимагый-сәяси атмосфера нормальлеге безне канәгатьләндерә. Шәһәр белән авыл арасындагы дуслык бездә шулай булып калсын иде.Ә бит тик дуслык, бердәмлек булганда гына бәхет туа. Шәһәр белән авыл арасындагы бердәмлек соңгы ике елда аеруча үзен нык сиздерде. Әгәр ике арада ярдәмләшү яшәсә, без нинди генә ситуациядә дә ач булмаячакбыз. Мәсәлән, узган елгы һава шартларында уңышны җыю вакытында шәһәрнең авылга күрсәткән ярдәме бихисап күп булды. Тик шуның нәтиҗәсендә генә районыбыз үстерелгән уңышны җыеп ала алды.

Соңгы еллардагы унай нәтиҗәләргә тукталып, Хәлил Хәмзиевич шәһәрдә һәм авылларда халык санының нык артуын бәян итте. 1987 елдан алып бүгенге көнгә кадәр шәһәрдә дә, авылларда да кешеләр саны күпкә артты. Болар белән бергә фатирлар саны да арта.

Билгеле, районда хәл итәсе проблемалар күп әле. Авыл хуҗалыгы продуктлары җитешми. Әгәр без дәүләт безгә бирә торган фондка гына яшәсәк, бик кыенга туры килер иде. Бигрәк тә терлекчелек продуктлары белән тәэмин итү авырлыкларга очрый. Шәһәрне ул продуктлар белән тәэмин итүдә өзеклекләр булмаса да, мактанып та булмый. Халыкны кирәк-ярак товарлар белән тәэмин итүдә дә кыенлыклар бар. Болар һәркемгә мәгълүм. Хәлне ничек төзәтергә, иртәгә безне ниләр көтә? Сөенечле яңалыклар көтми әле, дип билгеләп үтте ул. Алда бәяләрнең күтәрелүе көтелә. Ул өлкәдә кыенлыклар аз булмаячак. Базар мөнәсәбәтләре кертү. Ул безгә дә кагыла, халыкның тормыш хәленә тискәре йогынты ясамыйча калмас, билгеле. Аларның тәэсирен җиңеләйтү өчен һәркайсыбызга тырышып эшләргә кирәк. Кешеләрне социаль яклау мәсьәләләре турында да онытырга ярамый.

Озакламый 17 март—референдум көне. Ул көнне без Союзны яклап тавыш бирергә тиешбез. Мин ышанам без барыбыз да шулай эшләрбез. Ни генә әйтсәк тә, ул безнең Ватаныбыз, туган илебез, туган җиребез бит. Барыннан да элек безгә тырышырга кирәк. Без үзебезне үзебез якларга тиеш. Хәзер әйдәгез, халыкның сорауларын уртага салып, бергәләп хәл итик, сөйләшик.

«Ачык хатлар көне»нә быел да халык күп килгән иде. МСОның матур, пөхтә җыештырылган кызыл почмагы халык белән тулы иде. Димәк, халыкның әйтер сүзе күп җыелган.

БЕРЕНЧЕ сүз шикәр заводы директоры Ш.В. КАШАПОВка бирелде. Билгеле, аңа атап язылган хатлар да аз булмаган икән.

Ш. В. Кашапов иң элек шикәр заводындагы хәлләр белән таныштырды. Ә аннан соң ремонт, җылылык, торак мәсьәләләренә тукталды, күп сорауларга җаваплар бирде.

—Завод коллективы 1990 елда хезмәттә зур уңышларга иреште,—диде ул. Республикада беренче урынны алдык, диплом һәм акчалата бүләккә лаек булдык. Коллектив 1990 елда 1 миллион 602 мең сум саф табыш алды. Шатлыклы күренеш, билгеле. Хезмәт җитештерүчәнлеге дә алдагы еллардагыдан югары.

Аннан соң ул ит программасының үтәлешенә, торак мәсьәләсенә тукталды. Кыенлыкларны да, башкарасы эшләрне дә читләтеп үтмәде. Завод коллективы елына бер кешегә 30 килограммнан артык ит җитештергән. Киләчәктә шәхси хуҗалыкларын киңәйтергә исәп тоталар, типовой дуңгыз абзары төзүне планлаштыралар. Балык үрчетүне дә күздә тота икән коллектив. Бу мәсьәләдә әлегә зур тоткарлыклар, кыенлыклар бар. Балык үрчетү өчен буа кирәк.

Иң борчыганы торак мәсьәләсе. 200 гаилә фатир көтә. Билгеле, эшләнгән эшләре аз түгел, 90 фатирлы өй төзелеп килә. Сәламәтлек пункты яңа бинага күчкән.

Директорга атап бирелгән сораулар арасында иң күбесе фатирларга ремонт, урамнарның төзеклеге, су белән тәэмин итү иде. Күренеп тора, поселокта яшәүчеләр үз микрорайоннарын матур, гүзәл итеп күрергә телиләр. Хәер, ул соңгы елларда болай да матурланды, урамнарга асфальт җәелгән, чисталык, яшеллек тә җитәрлек.

Җаваптан күренгәнчә, поселокны су белән тәэмин итүдәге кыенлыктан чыгу юлын эзлиләр.

Өйләрнең, 3 нче мәктәпнең түбәсен ремонтлау шифер юклыктан эшләнми калган, быел бу эшне башкарырга вәгъдә бирелде.

Хатларның берсе хатын-кызлар тулай торагындагы тәртипсезлекләр турында иде. Аңа җавап халыкта җанлылык уятты. Хулиганлык күренешләренә безнең һәркайсыбыз битараф калырга тиеш түгел бит. Завод, Мәскәү урамнарындагы 2—12 йортларындагы фатирларга ремонт, җылылык системасына тәртип кертүне дә җәй айларында башкарырга биргән вәгъдә ишетелде. Өйләргә, юлларга ремонт эше чиратка куелган икән.

Иптәш Кашаповка урыннан бирелгән сораулар да аз булмады. Алар кешеләрнең үз мәнфәгатьләрен кайгыртып бирелгән сораулар гына түгел, һәркемнең уртак фикерен чагылдырган иде. Иптәш Нәфыйгов Ватутин урамында плотина ясау кирәклеге мәсьәләсен күтәрә. Сораулар арасында узган елда бирелгән, ләкин үтәлмәгән вәгъдәләр дә бар иде. Завод урамында тротуар салу мәсьәләсе бүгенге «Ачык хатлар көне»ндә дә күтәрелде. Тукай урамында асфальт җәелми калган 200 метр җир чират көтә.

Завод урамының 2 нче йортының түбәсен япканнар, ләкин яңгыр сулары элеккедән дә күбрәк ага башлаган. Эшкә белгечләрнең, җаваплы работникларның контрольлек итүен сорый халык. Әйе, кешеләр үзләре өчен генә түгел, күмәк эш өчен борчылалар. Микрорайонда тагын бер мунча салу кирәклеген дә кузгатты халык. Җитәкчеләр бу мәсьәләне уңай хәл итү өстендә уйланалар икән. Әлеге мәсьәләне ПМК белән берлектә хәл итәргә булганнар, килешү төзелгән. Инша алла, мунчасы да булыр.

МСО начальнигы Н. Б. МӨЛЕКОВ та сорауларга җавап бирер алдыннан 1990 елда башкарылган эшләргә тукталды. Коллективның күркәм эшләре аз түгел. Поликлиника төзиләр, җиһазлар сатып алырга җыеналар. Иптәш Мелековка булган сораулар да күмәк кайгыртучанлык белән чолгап алынган иде. ПМК-1 балалар бакчасы Бөек Октябрь бәйрәменә файдалануга тапшырылачак.

Сораулар арасында су юклыкка, урамнарның начар яктыртылуына ачынып бирелгәннәре байтак иде. Циолковский урамындагы йортларда су юк, Ленин урамы яктыртылмый икән. Иптәш Мөлеков җавапларына караганда Циолковский урамына колонкалар куелган, урамнарны яктырту өчен яктырткычлар (светильниклар) юк. Хәзерге юклык заманасында бу бер дә гаҗәп түгел, билгеле.

Урамнарны яшелләндерү, тәртиптә тотуга МСО коллективы күп көч куя. «Акча булса, барысы да булыр», диде Наил Бариевич.

Фатирлар мәсьәләсенә килгәндә зур төзелеш оешмасында 300 кеше фатирга чират тора икән. «Бездә фатирга чират торучылар шәһәр Советындагыдан да күбрәк, яшәү шартларын яхшыртуны сораучылар да аз түгел»,—диде иптәш Мөлеков. Һәм бу аңлаешлы да. Оешма үскән саен эшчеләр саны арта. Сер түгел, һәркемнең яхшы шартларда, кешечә яшисе килә, үз куллары белән йортлар төзүчеләр бигрәк тә.

Урыннан Мартышин Циолковский урамындагы йортларда су юклыктан, салкын үзәкләренә үтүдән зарланды.

Балалар ясле-бакчасында салкын—нәниләрнең еш чирләвеннән дә зар кылдылар кешеләр. Дача мәсьәләсе дә үткән очрашулардагыча уртага салып хәл итүне көтә икән әле.

ТРИБУНАГА район эчке эшләр бүлеге начальнигы В. В .ИВАНОВ күтәрелде. Ул райондагы оператив хәл белән таныштырып үтте һәм аннан соң КПСС райкомының беренче секретаре Х. Х. Морадыймов исеменә юлланган хатка җавап бирде. Дөресрәге, Хәлил Хәмзиевич бу хакта аның җавап бирүен сораган. Райпо идарәсе рәисе М. М. Сафинның кыйланышлары турында ни өчен матбугатта игълан итмиләр, дип сораганнар. Иптәш Иванов Сафинның җинаять эшендә гаепләнмәвен, исерек килеш хулиганлык кылуын әйтте. Конкрет итеп әйткәндә, шушы арада пайчылар җыелышы уздырыла һәм аның язмышы шунда хәл ителәчәк.

ШӘҺӘР Советы башкарма комитеты рәисе М. М. ФӘРРАХОВка җибәрелгән язмада Циолковский урамындагы өйләрнең җылынмавы хәбәр ителгән булган. Ул бу эш белән шөгыльләнүләрен, ләкин котельняны туктатмый торып, берни дә эшләп булмаячагын әйтте. Димәк, түзәргә дә, түзәргә. Аңа бирелгән сораулар арасында юллар, фатир мәсьәләләре дә бар иде. Болары да үтәлерлек, ләкин вакыт таләп итә.

РАЙОН элемтә узелы начальнигы Р. Ә. ГАЙФЕТДИНОВка һәркайчандагыча берүк сорау: радио нигә эшләми, фатирларга телефон кертү иде. II группа инвалид Стрельников ничә елдан бирле фатирына телефон кертүләрен сораган, хәл бүген дә үзгәрешсез калган. 1991 елда яңа АТС сафка басачак, монтажчылар килә. Тик траншеялар казуда ярдәм итүләр сорала. Барлык бу эшләр башкарылса, телефон булачак. Иптәш Гайфетдиновка урыннан да сораулар күп булды. Радио сөйләмәве бер хәл, ә менә почтаның—газета-журналларның вакытында килмәве, телефонисткаларның кабат-кабат шалтыратып та җавап бирмәүләре икенче мәсьәлә. Начальникның бу сорауларга җаваплары да әзер. Казанда басыла торган газета-журналлар вакытында килсә, Мәскәү басмалары безгә тик тоткарланып килеп җитә икән. Биредә хат ташучыларның эшләреннән дә зарландылар. Алар корреспонденцияләрне вакытында китермәү белән бергә, бутап та бетерәләр. Биредә микрорайондагы ике хат ташучының я берсе—я икенчесе авырып киткәндә, бу эш очраклы кешеләргә тапшырылу тискәрелек китереп чыгара икән. Телефонисткалар белән дә шундый ук хәл. Хәзергә алар 12 кеше урынына 7 әү генә. Билгеле, мондый хәлдә өзеклекне көт тә тор инде.

РАЙОН үзәк больницасы баш врачы З. А. ШАБАЕВка бер генә сорау: «Сәламәтләндерү пункты киңәйтелгәч, үз лабоExternal рантканы булырмы?»—дигән сорау бирелгән иде. Биредәгеләр аңа уңай җавап алдылар.

ОЧРАШУДА санитария-эпидемиология станциясе начальнигы И. В. АНДАРОВка төрле сораулар бирелде. «Поселокта күселәр белән көрәш өчен нинди средство бар?» дип сорадылар. Иптәш Андаров станциядә халыкка хезмәт күрсәтү бүлеге барлыгын, аның иртәнге 9дан көндезге 3 сәгатькә кадәр кешеләрне кабул итүен белдерде.

ӘҢГӘМӘ барышында һәрберебезне борчыган азык-төлек проблемасы да, товарлар сатудагы тәртип тә, бәяләр мәсьәләсе дә зур урын алды. Әлеге сорауларның барысына да райпо идарәсе рәисе урынбасары Һ. Х. САДЫЙКОВ җавап бирергә омтылды. Кешеләрне кибетләрдә киштәләр буш булган бер вакытта ни өчен товарларны турыдан-туры кибетләргә кертеп сатмау, бәяләр нигә төрле, маргарин, дөге кебек азыкларны талонга да алып булмавы, тагын бик күп мәсьәләләр борчый. «Ни өчен ОРСларда товарларны цехларга бүлеп бирәләр, ә бездә ул тәртип кайчан кертелә?»—дигән сораулар бирелде. Билгеле, иптәш Садыйков ул сорауларга берьюлы җавап бирә алмый, шулай да аларның кайберләренә җавап алынды. Аннан соң урыннан инвалидларга, Бөек Ватан сугышында катнашучыларга бирелә торган 1 килограмм 400 грамм итнең дә коры сөяктән торуыннан, сатучыларның аны тигез итеп бүлә алмауларыннан зарланган сүзләр яңгырады. Товарларны сатудагы тәртипсезлекләр турында да зар күп булды биредә.

ТАБИГАТЬНЕ саклау җәмгыятенә дә берничә сорау бар иде. Аларга Н. А. ГЫЙЛӘҖЕВА җавап бирде.

АЛДА безне бик күп эшләр, зур үзгәрешләр көтә икән әле. Очрашуда катнашучылар аны район Советы башкарма комитеты рәисе иптәш В. В.БОГАТИКОВ сүзләреннән ишеттеләр. Ул «Ачык хатлар көне»нә йомгак ясады һәм биредәгеләргә быел 90 километр асфальт һәм вак таш җәелгән юл төзеләчәген хәбәр итте. «Үзебез җитештергән продукцияне үзебездә эшкәртәчәкбез, яшелчә консервлары җитештерү цехлары ачарга җыенабыз, спиртзаводта аракы тутыру цехы ачыла, диде ул. Шулай ук ташландык авыллар, 1 Май поселогы яңадан торгызыла.

Товарлар белән тәэмин итүгә килгәндә, бер кулың белән бирсәң, икенчесе белән аласың. Товарга—товар. Без бу программаны тырыш хезмәтебез белән үтиячәкбез. Барысы да үзебездән тора»,—диде иптәш Богатиков.

Р. НУРЕҮДИНОВА.

Нәтиҗәләр куанычсыз

Февраль аенда халык депутатларының район Советы башкарма комитеты каршында юл хәрәкәте куркынычсызлыгы буенча комиссиянең чираттагы утырышы үткәрелде. Көн тәртибендә «Районда юл хәрәкәте куркынычсызлыгының 1990 елгы нәтиҗәләре» каралды.

Узган елны районда юл транспорты һәлакәтенең 25 процентка үсүе билгеләп үтелде. Күпчелек очракта фаҗигалар ремонт-техника предприятиесе, мөгезле эре терлек симертү буенча хуҗалыкара берләшмә, технологик-транспорт идарәсе, «Игенче» һәм Синдряков исемендәге колхозлар шоферлары тарафыннан ясала.

Район территориясендә 12 ай эчендә 2000 нән артык юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозу очрагы теркәлгән. Айнык булмаган килеш руль артына утырган 600, җаваплы урыннарда эшләүче 23 һәм кабат рәвештә эләгеп янә 23, урып-җыю чорында исә 100 кеше тотылды.

«Норлатнефть» нефть һәм газ чыгару идарәсендә, шәһәр газ челтәрендә, Ульянов исемендәге, «Россия» колхозларында юл хәрәкәте куркынычсызлыгы буенча дисциплинаның түбәнәюе күзәтелә.

Районыбызда элеккечә үк юл-транспорт һәлакәте һаман да мотоцикл йөртүчеләр тарафыннан ясала.

Комиссия утырышында бу мәсьәләләр буенча тиешле карарлар кабул ителде.

Х. ЭЮПОВ.

Тешләшә торган юллар

ЧЕРКИ

Якасыннан
тотып алган
бер бал кортын черки, тирги:
—Төннәр буе безелдисең,
Йокларга ирек бирми!

АЛДЫЙ

—Сөйләмәче
китап сүзен,
китапка дөрес язмыйлар!
—Кем әйтте сиңа алай дип?
—Китап язучы абыйлар...

Спорт · Спорт

Классик көрәш призеры

Яр Чаллы шәһәрендә уздырылган ВДФСО профсоюзларының Татарстан Советы беренчелегенә классик көрәш буенча яшүсмерләр арасында ярышлар булды. Анда безнең районнан 3 кеше катнашты.

Чулпан урта мәктәбе укучысы Фаил Кыямов 42 килограммга кадәрге үлчәү авырлыгындагылар арасында призлы урынга чыкты.

Шушы ук мәктәптән Равил Вәлиев (52 килограмм авырлыкта) һәм Рияз Галиҗанов (60 килограмм) үз подгруппаларында 9 һәм 6 нчы урыннарны алдылар.

Т. КАМАЛЕТДИНОВ.

Авыл спортчылары

Лениногорск шәһәрендә Татарстан авыл физкультура коллективлары арасында икенче кышкы республика финал ярышлары үткәрелде. Безнең район командасы спартакиада программасының ике төрендә катнашты.

Ярышның беренче көнендә безнең чаңгычылар 5 километрга йөгерүдә уңышка ирештеләр. Геннадий Погодкин бу араны 15 минут 33 секундта узып икенче, Николай Казаков (16 минут 09 секунд) бишенче урынга чыкты.

Хатын-кызлар 3 километр дистанциядә ярыштылар. Галина Хурина һәм Светлана Онгина 20 һәм 23 нче урыннарны алдылар.

Бу көнне «Юбилейный» йөзү бассейнында барган 100 метрга йөзүдә Юрий Леуков бишенче, хатын-кызлар арасында 50 метрга ярышта Татьяна Макарова сигезенче иде.

Ярышларның икенче көне безнең чаңгычыларга сөенеч алып килде. Бу көнне ирләр 10, хатын-кызлар 5 километрга көч сынашты. Геннадий Погодкин беренче булып килгән Владимир Альметкинга ни бары 24 секундка гына оттырып икенче булып килде. Николай Казаков дистанцияне 31 минут 19 секундта узып өченче урынны алды.

Йөзү ярышында Ю. Леуков һәм Т. Макарова 18 команда арасында алтынчы урынны яуладылар.

Өченче көнне чаңгычылар ярышны катнаш эстафетада тәгәлләделәр. Барлыгы 14 команда чыкты стартка. Беренче, икенче этапта безнең Н. Казаков һәм Г. Погодкин катнаштылар.

Кызлар эстафетаны алып, команда позициясен бераз югалттылар һәм Г. Хурина финишка тик җиденче булып кына килде.

Т. КАМАЛЕТДИНОВ.

„Пионерская правда" газетасы призына

Күптән түгел 3 нче мәктәп базасында «Пионерская правда» газетасы призына чаңгы ярышлары булып үтте:

Төрле яшь группаларындагы 300 кеше чемпион исеме өчен көрәште. Кызлар арасында 2 километр дистанциягә йөгерүдә (1978—79 елгылар) Андреевкадан Г. Сергеева беренче булып килде. Ул бу араны 10 минут 46 секундта үтте. Каравыл Тавыннан О. Яковлева аңардан 20 секундка калышып икенче, 4 нче мәктәптән М. Питуганова шул араны 11 минут 56 секундта узып өченче урынны алды.

Аннан соң көрәшне 1976—77 елда туган кызлар дәвам иттерделәр. Биредә Түбән Чаллыдан А. Леонтьевага тиңнәр булмады. Аның вакыты—13 минут 57 секунд. Икенче булып финишка 3 нче мәктәптән Т. Белова килде. Өченче урынга, дистанцияне 14 минут 43 секундта узып, Түбән Чаллыдан Л. Тихонова чыкты.

Эстафетаны 1978—79 елларда туган малайлар алып киттеләр. 3 километрлы дистанцияне 12 минутта узып Богдашкино мәктәбе укучысы Д. Белов беренче урынга чыкты. Икенче урында 4 нче мәктәптән В. Трофимов (12 минут 33 секунд), өченчедә Богдашкинодан С. Антипов (13 минут 40 секунд).

Ярышны 1976—77 елларда туганнар тәмамлады. Алар 5 километр арага йөгерделәр. Биредә Каравыл Тавыннан Якимов (17 минут) җиңү яулады. Икенче булып Андреевкадан Н. Алексеев (18 минут 36 секунд), өченче—Богдашкинодан В. Кашкаров (19 минут 55 секунд) килде.

Команда урыннары түбәндәгечә билгеләнде. 1978—79 елларда туган кызлар арасында 125 очко җыеп Андреевка урта мәктәбе командасы беренчелекне алды. Икенче урынны (107 очко) 3 нче мәктәп, өченчене (104 очко) Богдашкино командасы яулады.

1978—79 елгы малайлар арасында 182 очко җыеп Богдашкино командасы беренче, (162 очко) Түбән Чаллы икенче, (159 очко) җыеп 4 нче мәктәп командасы өченче урынга чыкты.

1976—77 елдагы кызлар арасында 133 очко җыйган Түбән Чаллы командасы беренче, 3 нче мәктәп (130 очко откан), икенче (103 очко белән Иске Чаллы командасы өченче урынны яулады.

1976—77 еллардагы малайлар арасында 180 очко җыйган икенче мәктәп командасы беренче булды. Икенче урынны Андреевка (170 очко), өченче Богдашкино (144 очко) урта мәктәбе алды.

Х. ФАТУЧЕВ.

Телевидение

ШИМБӘ
16 МАРТ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

17.05 Хоккей. СССР чемпионаты. «Итил» (Казан)—СК (Хабаровск). Тәнәфестә—«Татарстан».
19.10 Футбол. СССР чемпионаты. ЦСКА—«Динамо» (Мәскәү). 2 нче тайм.
19.50 «Әлли-бәлли-бәү».
20.00 Тыныч йокы, нәниләр.
20.15 М. Хәсәнов. «Язгы ажаган». Телевизион фильм-спектакль. 5 серия: «Рестаннар да кеше бит».
21.40 Тапшырулар программасы.

I ПРОГРАММА

6.30 Калуга шәһәренең «Калинка» ансамбле чыгыш ясый.
6.45 Мультфильмнар.
7.15 Спорт һәркем өчен.
7.30 Ритмлы гимнастика.
8.00 Иртәнге күңел ачу программасы.
8.30 Безнең бакча.
9.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
9.15 Фильм-концерт премьерасы: «Җырлар белән сихерләнгәннәр».
9.45 «Саклау грамотасы».
10.15 «Бурда моден» күрсәтә...»
10.45 «Иртәнге йолдыз».
11.45 А. Н. Островский әсәре буенча спектакль.
15.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
15.15 Баскычлар.
16.30 Әкиятләр һәм маҗаралар дөньясында: «Мария —кул остасы».
18.00 Халыкара панорама.
18.45 Мультфильм.
18.50 О. Качанова җырлары: «Сезгә җырлыйм».
19.35 Нәфис фильм: «Икәү һәм берүзем».
21.00 «Вакыт».
21.45 Фигуралы шуу. Дөнья чемпионаты. Хатын-кызлар. Ирекле программа.
23.00 «Сан-Ремо интернейшнл-91». Фестиваль куначлары концерты.
00.40 Телевизион яңалыклар хезмәте.
01.00 Нәфис телефильм. «Комиссар Берлахның соңгы эше». 1 нче һәм 2 нче серияләр.

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.15 Суга сикерү. СССР, АКШ, КХР, Германия җыелма командаларының матчы.
8.55 Документаль фильм премьерасы.
9.30 Рус теле.
10.00 «Хезмәттәшлек» видеоканалы. Таҗик телевидениесе программаларын күрсәтү.
13.30 «Унберне кушкач» видеоканалы.
21.45 Нәфис телефильм: «Уйдырма авыру». 1 һәм 2 серияләр.
23.45 Суга сикерү. СССР, АКШ, КХР, Германия җыелма командалары матчы.

ЯКШӘМБЕ
17 МАРТ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

17.05 «Сәламәтлек». Республикада медицина хезмәткәрләре әзерләү мәсьәләсе.
17.55 «Панорама». Информацион-публицистик программа.
18.50 М. Хәсәнов. «Язгы ажаган». Телевизион фильм-спектакль. 6 серия: «Туган илгә юл кайда?»
19.50 «Әлли-бәлли-бәү».
20.00 Тыныч йокы, нәниләр.
20.15 «Язгы ажаган» фильм-спектакленең дәвамы. 6 серия.
20.55 Тапшырулар программасы.

I ПРОГРАММА

8.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
8.15 Ритмлы гимнастика.
8.45 «Спортлото» тиражы.
9.00 Иртә таңнан.
10.00 Союзлар Йортының колонналы залында солдат аналары слеты.
11.00 Иртәнге күңел ачу программасы.
11.30 Сәяхәтчеләр клубы.
13.00 Авыл сәгате.
14.00 Сәламәтлек.
14.30 Сез аны булдырасыз.
15.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
15.15 Концерт.
15.40 Хроник-документаль фильм премьерасы: «Алда океан».
16.55 «Шанс» телевизион уены.
18.10 «Уолт Дисней» күрсәтә».
19.00 Җырны отып ал.
19.15 Нәфис фильм: «Иске Арбатның әкиятләре... әкиятләре... әкиятләре».
21.00 «Вакыт».
21.45 Фигуралы шуу. Дөнья чемпионаты. Күргәзмә чыгышлар.
23.45 Футбол күзәтү.
00.15 Телевизион яңалыклар хезмәте.
00.35 Нәфис телефильм: «Сине беркем дә алыштырмый».

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.20 Документаль фильм.
8.40 Л. Берман уйный (Фортепьяно).
9.30 «Унберне кушкач» видеоканалы.
13.00 Хоккей. СССР чемпионаты.
15.15 Мультфильм.
15.30 «Эх, дусларым, дусларым». С. Осиашвили шигырьләренә җырлар.
21.45 Авторлык телевидениесе.

Фома авылында яшәүче анабыз Венера Вәлиәхмәт кызы Ситдикованы 50 яшь тулу белән кайнар котлыйбыз. Аңа киләчәктә озын гомер, нык сәламәтлек, шатлык, бәхетле картлык телибез.

ЭНЕЛӘРЕ ҺӘМ СЕҢЕЛЛӘРЕ.

Киекле авылында яшәүче тормыш иптәшем һәм әтиебез Вәгыйзь Закир улы Айсинны 50 яшь тулу көне белән кайнар котлыйбыз. Эшендә зур уңышлар, тормышында бәхет, шатлык, исәнлек телибез.

ТОРМЫШ ИПТӘШЕ, УЛЛАРЫ, КЫЗЫ, КИЛЕНЕ, ОНЫГЫ.

МӨХӘРРИР Ә. У. АБДУЛЛИН.

Учредительләр— халык депутатларының Октябрь район Советы һәм КПССның район партия оешмасы.

РЕДАКЦИЯНЕҢ АДРЕСЫ: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19.
ТЕЛЕФОННАР: мөхәррир—2—12—14, 2—22—81, мөхәррир урынбасары—2—10—44, рус теленә һәм чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир урынбасарлары—2—15—63, социаль-экономика бүлеге— 2—22—51, җаваплы секретарь—2—14—16, хатлар бүлеге һәм бухгалтерия—2—18—67.

Газетаны **ФИДАНИЯ ХӘЙРЕТДИНОВА** җыйды. Асия **МОРАТХАНОВА** верстка ясады. Клара **БОБКОВА** басты. Корректор— **ЗӨЛФИЯ ВӘЛИЕВА.**

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.
Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча ТССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге Норлат-Октябрь типографиясе.
Күләме—1 басма табак. Заказ 30. Тираж 3.350.